

Til Tom Sollie

Svar til rapporten FISKE I SØR 2013
Situasjonsbeskrivelse og forslag til tiltak.

Utvalget konstaterer at det er dårlig med kysttorsk og annen torskefisk i Skagerrak. Fraværet av torskerogn antyder at det er minimalt med gyting i østlige områder. Havforskernes landnot- og trollgarnfangster bekrefter at bestanden av torskefisk befinner seg på et historisk lavmål. Situasjonen er alarmerende, noe den har vært i mange år.

Med dette som bakgrunn besluttet Fiskeri og kystdepartementet 24. juni 2011 å nedsette et utvalg, "Fiske i sør" basert på Norges Fiskarlags rapport «Handlingsplan for kystfiske i sør-Norge».

I utvalgets mandat sies bl.a. "Arbeidsgruppen skal vurdere om det er behov for skjerpene tiltak for kystfisket i sør for å bygge opp og opprettholde et bærekraftig fiske på ulike arter". Mens den kritiske bestandssituasjonen kaller på straktiltak, har det tatt utvalget nærmere to år for å få fram sin innstilling. Vi kan ikke se at det framkommer forslag til tiltak som vil kunne føre til at fiskebestanden tar seg opp. En er mer opptatt av å holde liv i en skrante fiskerinæring på Skagerrak kysten enn av å redde fisken. Framlegget fra Fiske i sør har sånn sett betenkelige likhetstrekk med tidligere utspill fra Norges Fiskarlag.

Etter at forvaltningen har besluttet å gå over til flerbstandsforvaltning kunne en forvente at utvalget hadde vurdert sild og brislings betydning for bestanden av torskefisk.

Påstanden om at torsk spiser lite sild og brisling er tøv. Men er sild og brisling nærmest utryddet blir det vel også lite av den i mageinnholdet til torsken. 53% av fisk i mageinnholdet ble ikke identifisert til art på grunn av fordøyelsegraden, men småsild og brisling er vel lettere fordøyelige enn andre fiskearter.

En berører at reke er viktig torskemat, men sier ingen ting om sild og brislings plass i næringskjeden. Det framgår at det har vært nedgang i fangstene av sild og brisling og at en mangler bestandsmål for brisling. Det sies ingen ting om viktigheten av å skaffe seg slike bestandsmål.

En bekymrer seg heller ikke for manglende viten om ulike brislingsbestander, hav- kyst og fjordbrisling, men vil fortsette det pågående not (lysfiske) etter sild og brisling i fjordene på Skagerrakkysten.

Det sies litt om at reka er torskemat, men en vurderer ikke hvilken ulempe en nedfiska rekebestand utgjør for gjenreisninga av Skagerraktorsken.

Nå fiskes det mest småreker og yngel som bare betales med ca. 10 kr.pr.kg.

Dette må vel være et eksempel på dårlig forvaltning når bestanden er liten og bør bygges opp. De tiltak som foreslås for å bedre torskebestanden er langt fra tilstrekkelige til å kunne påvirke dagens situasjon i nevneverdig grad.

Trålfiske:

I den gjeldene Skagerrakavtale som Norge har inngått med de øvrige Nordsjøland, er en blitt enige om å innføre fiskerist i reketrål utafør 4nm for å minske bifangst av fisk. Selv om det i følge utvalget står bedre til med torskebestanden i Nordsjøen enn på Skagerrakkysten foreslår utvalget her bare en begrensa forsøksordning med fiskerist. Denne skal til overmål ha krepsespalte og oppsamlingspose for fisk. Den tillatte bifangst av torsk foreslås øket fra 2,5 til 5% regnet av en ukes fangst. Forslaget er tydelig styrt av hensynet til å bedre " trålernes driftsgrunnlag.

Fravær av fisk og lav lønnsomhet i det tradisjonelle fisket på Skagerrakkysten har ført til at teinefisket av kreps har blitt mer utbredt. Dette fisket konkurrerer med krepsetrålere om plass

til redskap og adkomst for trålere. Krepsetrålning har ofte betydelig bifangst av fisk og drives til dels som kamuflert fisketrålning. Med sitt forslag om å kreve røkting av krepseteiner hver 3. dag støtter utvalget krepsetrålerne og vanskeliggjør teinefiskernes arbeid. Her er tydelig hensynet til en trua torskebestand underordna trålnæringas kortsiktige lønnsomhetsinteresser. Vi vil hevde at utvalget ikke svarer på sitt mandat.

Garnfiske:

Utvalget mener også at garnfiske kan fortsette som før, med redusert maskevidde fra 125 til 114 mm for fangst av sei, lyr og lysing. Hvordan en skal unngå å få undermåls torsk i disse garna er en gåte. Utvalget forteller at andelen stor fisk har blitt mindre enn den totale bestandsreduksjonen skulle tilsi. Det er solide forskningsdata som forteller at en slik degenerering av bestanden er et resultat av kommersielt overfiske og er et signal om at fiskepresset må reduseres. Dette forholder utvalget seg overhode ikke til.

Forsiktige forslag om mulig garnvern av gytetorsk i utvalgte fjorder er utilstrekkelig. Torskebestanden er i en kritisk situasjon og det kalles på strakstiltak for å snu nedgangen. Forbud mot garnfiske i torskens gytetid februar mars, inntil bestanden har tatt seg opp, er påkrevd. Forbud mot garn i helgen, bør også innføres. Med dagens ordning står fisken på garna og råtner. Det bør innføres en fiskestopp når en minstefangst er nådd. Om fangsten er mindre enn 5 kg pr 30 m garn i gjennomsnitt bør garnfisket stanses.

Vi vil også nevne reguleringsmøtet 5. juni 2013. Fiskeridirektoratet har bestilt en rapport fra Havforskningsinstituttet til Sak 2.2.6. Brisling. Vedlegg 3. Utarbeidet av Else Torstensen og Svein Iversen.

Rapporten beskriver godt Havforskningsinstituttets manglende kunnskap om brislingsbestandens størrelse, utbredelse og plass i næringskjeden.

Deres egen bekymringsmelding fra 2007 har de åpenbart glemt.

Det står i vedlegg 3 at resultatene fra Fiskeridirektoratets Observatørordning i 2010-2012 bare har gitt 0,3 promille i bifangst, samme bilde som de tidligere undersøkelsene.

Dette er feil etter hva som står i Tabell 2. i vedlegg 3. Områder undersøkt for bifangst i lysfiske i Oslofjorden 1979. Fangstene er gitt i middelveier.

Indre Oslofjord 3-14-10.1979, brisling 1256 kg i snitt, bifangst 145 kg.= Bifangst 11.5 %
Ytre Oslofjord 15-25-10.1979, brisling 2334 kg i snitt, bifangst 96 kg.= Bifangst 4.1 %

Dette er ikke det samme som i 2010-2012.= 0.3 promille, men mye mye mer.

Bifangst indre Oslofjord i 1979, 11.5 % mot 0.3 promille i 2010-2012, som er **383 ganger mindre**.

Bifangst ytre Oslofjord i 1979, 4.1 % mot 0.3 promille i 2010-2012, som er **137 ganger mindre**.

Årsaken til dette kan være flere men hovedårsaken må vel være som vi har observert at det er mye mindre fisk enn tidligere, derav mindre bifangster også.

Vårt inntrykk er at forvaltningen av fiskeressursene er styrt av fiskernes organisasjoner i Fiskeridirektoratet og Fiskeri og Kystdepartementet, som åpenbart har ``glemt`` at de er pålagt av Stortinget å forvalte fiskeriene bærekraftig.

Småfisker'n Grenland den 21. september 2013

Lysfiskeutvalget